Alpe-Jadran, 11.09.09

ČEDAD - Po Trstu in Gorici na vrsti tudi Benečija

Novinarji manjšinskih dnevnikov spoznavali položaj Slovencev na Videmskem

Na sedežu KD Ivan Trinko v Čedadu so se gostje seznanili s pestro manjšinsko stvarnostjo v videmski pokrajini

NM

ČEDAD - Po Trstu in Gorici je prišla na vrsto še Benečija. Včerajšnji dan so novinarji manjšinskih dnevnikov združenja Midas preživeli v Nadiških dolinah, kjer so lahko spoznali slovensko manjšinsko stvarnost na Videmskem. Najprej so se odpravili v Špeter, kjer so jih sprejeli predstavnica Inštituta za slovensko kulturo Marina Cernetig, odgovorna urednica Novega Matajurja Jole Namor in ravnateljica dvojezičnega šolskega centra Živa Gruden, ki je gostom razkazala šolo in jim obrazložila njeno delovanje in pomen za celotno slovensko skupnost. Sledil je obisk stare langobardske prestolnice, Čedada, kjer se seveda niso mogli izogniti sprehodu po znanem Hudičevem mostu nad Nadižo. Nato so si ogledali sedež slovenskega tednika Novi Matajur, kjer je o nastanku in delovanju časopisa spregovorila Jole Namor. Po kratkem premoru in kavi na enem izmed privlačnih čedajskih trgov pa je novinarje že čakal sprejem na sedežu Kulturnega društva Ivan Trinko, katerega zgodovino in delovanje jim je prav tako predstavila Namorjeva. Na sedežu društva sta novinarje sprejela tudi Giorgio Banchig in Luigia Negro, pokrajinska predsednika krovnih organizacij SSO in SKGZ. Banchig je spregovoril predvsem o zgodovini slovenske manjšine v videmski pokrajini, o zaščitnih zakonih in o slovenskem štirinajstdnevniku Dom, Negrova pa je gostom podrobneje predstavila rezijansko stvarnost in možnosti za razvoj slovenske narodnostne skupnosti na Videmskem. Novinarji manjšinskih dnevnikov so tako lahko ugotovili, da se stvarnost slovenske narodnostne skupnosti v videmski pokrajini precej razlikuje od tiste v Trstu in Gorici, pa tudi med posameznimi deli pokrajine so opazne razlike. Predstavniki slovenskih organizacij so svojim gostom tudi razložili, kako je manjšina tu še vedno pod udarom, čeprav je njen položaj zdaj neprimerno boljši kot v preteklosti. Kljub temu pa je še vedno veliko nasprotnikov Slovencev, ki zagovarjajo teorijo, da narečja na Videmskem niso slovenskega izvora.

Po kosilu je bil na vrsti še Kolovrat, kjer so si novinarji združenja Midas v spremstvu vodiča iz kobariškega muzeja ogledali jarke iz prve svetovne vojne in izvedeli marsikaj zanimivega o bitkah na tem ozemlju. (NM)

Zadnji Librisov poletni narečni večer

KUBED - Na kubejskem Gradu bo danes ob 19. uri na sporedu zadnji Librisov poletni narečni večer z naslovom Kamni zbedjavajo besede in kurake. Na njem bodo sodelovali Belokranjci s tamburaško skupino Vodomec, in Tadej Fink, ki bo interpretiral izvirni humoristični tekst v belokranjskem narečju, večer pa bo popestrila domača folklorna skupina.